

Betænkning afgivet af Udlændinge- og Integrationsudvalget den 21. maj 2024

Udkast

til

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven

(Øget fleksibilitet for ophold efter fastrackordningens korttidsspor, udvidelse af jobskiftereglen og ændring af kravet om dansk bankkonto)

[af udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 6 ændringsforslag til lovforslaget. Udlændinge- og integrationsministeren har stillet ændringsforslag nr. 1, SF's medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2-4. Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 5 og 6.

2. Indstillinger

Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurinn havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

SF og Enhedslisten

SF og Enhedslistens medlemmer af udvalget stemmer selvfølgelig imod afskaffelsen af kravet om, at udlændinges løn skal udbetales til en dansk bankkonto på en række erhvervsopholdsordninger, og tidsfristen for at oprette en dansk bankkonto forlænges fra 90 til 180 dage for alle andre erhvervsordninger. Lovforslaget vil medføre øget misbrug af udenlandsk arbejdskraft og social dumping, da det bliver sværere for myndighederne at føre kontrol med, om udenlandske arbejdstagere får den korrekte løn. Desuden vurderer myndighederne selv, at det vil blive meget sværere for politiet at opdage, efterforske og strafforfølge sager om hvidvask, terrorfinansiering mv., hvis udlændinges løn kan udbetales til en udenlandsk bankkonto jf. jf. Udlændinge-

og Integrationsudvalget, alm. del – endeligt svar på spørgsmål 262, folketingsåret 2023-24 og Udlændinge- og Integrationsudvalget, alm. del – endeligt svar på spørgsmål 261, 2023-24.

Lovforslaget er fremsat uden nogen dokumentation for, at der skulle være et problem med at få oprettet en dansk bankkonto inden for 90 dage. Faktisk viser en uvildig undersøgelse, at det kan gøres på 18 til 20 arbejdsdage jf. L 147 – bilag 11. Selv hvis der opstår udfordringer i processen, f.eks. i form af manglende oplysninger eller dokumenter, er der således ca. 70 dage til at få styr på disse udfordringer. Det bør derfor være muligt for udenlandske arbejdstagere at få oprettet en dansk bankkonto inden for den nuværende tidsfrist på 90 dage. SF har derfor fremsat ændringsforslag om at fastholde fristen for at oprette en dansk bankkonto på de nuværende 90 dage, og Enhedslisten støtter op om dette.

Samtidig har både Erhvervsministeren og udlændinge- og integrationsministeren svaret, at de ikke synes, at den undersøgelse, som Finanstilsynet er i gang med vedr. om banker lever op til reglerne om adgang til en basal betalingskonto, er relevant for behandlingen af dette lovforslag. Det er en meget mærkværdig og uforståelig argumentation, når nu hele lovforslaget begrundes med, at der skulle være et problem med de nuværende regler. Hvorfor vil man så ikke sikre dokumentation for, at der reelt er et problem?

SF og EL mener, at det er meget problematisk, at Regeringen – trods advarsler fra myndighederne – med åbne øjne vil gennemføre et lovforslag, der kan øge risikoen for hvidvask og terrorfinansiering. Svar til Folketinget fra Udlændinge- og Integrationsministeren og Justitsministeren viser således, at lovforslaget vil gøre det sværere for politiet

at opdage, efterforske og strafforfølge sager om hvidvask, terrorfinansiering mv. Det vurderer både PET, Rigspolitiet, National Enhed for Særlig Kriminalitet og Hvidvasksekretariatet, jf. Udlændinge- og Integrationsudvalget, alm. del – endeligt svar på spørgsmål 262, folketingsåret 2023-24 og Udlændinge- og Integrationsudvalget, alm. del – endeligt svar på spørgsmål 261, 2023-24.

Således vil lovforslaget medføre, at det bliver nemmere for kriminelle at hvidvaske deres penge og anvende dem til at finansiere terroraktiviteter – fx under dække af, at det er udbetalinger af løn til udenlandske medarbejdere. Og det vil blive meget sværere for de danske myndigheder at opdage, efterforske og straffe de kriminelle herfor. Desuden vurderer PET og Hvidvasksekretariatet i den nationale strategi for forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering, at der er stor risiko for, at kriminelle udnytter lovlige virksomhedsstrukturen til at udføre hvidvask og terrorfinansiering. Det vil blive meget lettere for kriminelle, hvis virksomheder fremover får mulighed for at udbetale udlændinges løn til en udenlandsk bankkonto. Hvilket bl.a. Socialdemokratiet i andre sammenhænge offentligt kraftigt advarer imod og ønsker at bekæmpe.

Derudover advarer flere eksperter også imod konsekvenserne af at lempe på kravene om dansk bankkonto. Både arbejdsmarkedsforsker Laust Høgedahl fra CARMA og Jens Arnholtz fra FAOS, advarer offentligt mod at droppe den danske bankkonto («Regeringen vil fjerne krav til udenlandske arbejdere – Regeringen vil fjerne krav til udenlandske arbejdere: Myndighed advarer imod nyt smuthul», Fagbladet 3F, den 15. marts 2024). De vurderer, at lovforslaget vil åbne døren for døren for svindel og udnyttelse af udlændinge i danske job, og at det kan blive meget svært for myndighederne, politiet og andre at kontrollere, om den løn, der står på lønsedlen, rent faktisk bliver udbetalt til den rette. Desuden mener Laust Høgedahl og Transparency International, at lovforslaget vil medføre mere arbejdskriminalitet, hvor udenlandske medarbejdere bliver presset til at betale deres løn tilbage jf. L 147 – bilag 7.

Center Mod Menneskehandel har ligeledes kendskab til flere sager, hvor migranter udsat for menneskehandel har fået indsat deres løn på en dansk bankkonto og efterfølgende er blevet anmodet om at hæve en stor del af deres løn og betale den tilbage til arbejdsgiver, jf. Udlændinge- og Integrationsudvalget, L 147 – endeligt svar på spørgsmål 1, 2023-24. Det fremgår desuden af Den nationale risikovurdering af hvidvask, at både danskejede og udenlandskejede virksomheder misbruger tvangsarbejdere via menneskehandel. Risikovurderingen henviser bl.a. til, at bagmændene anvender beløbsordningen til at ansætte tvangsarbejdere via opdigtede stillinger og falske kontrakter, samt at lønnen og udlændinges bankkonti kontrolleres af bagmændene («Den nationale risikovurdering af hvidvask», Hvidvasksekretariatet, Politi, 2022, side 65).

Hvis lønnen fremover kan udbetales til en udenlandsk bankkonto, vil det være meget nemmere for bagmænd i menneskehandelssager at sikre sig kontrol over den løn, som migranterne er berettiget til. Og det vil være markant sværere for SIRI og andre myndigheder at opdage dette. SI-

RI påpeger selv i et svar til Folketinget, at de ikke har erfaring med at kontrollere, hvem der har oprettet en udenlandsk bankkonto, jf. Udlændinge- og Integrationsudvalget, alm. del – endeligt svar på spørgsmål 281, folketingsåret 2023-24.

SIRI har tidligere overfor Folketinget forklaret, hvorfor kravet om dansk bankkonto er vigtigt for deres arbejde. I et svar til Folketinget skriver SIRI, at med kravet om dansk bankkonto kan det kontrolleres, om der forekommer overførsler til andre konti her i Danmark eller udlandet, herunder tilbagebetalinger til arbejdsgiver eller bankhævninger, som tyder på, at arbejdstager rent faktisk ikke får den løn, som fremgår af ansættelseskontrakten, jf. Beskæftigelsesudvalget, alm. del – endeligt svar på spørgsmål 107, folketingsåret 2022-23, 2. samling og Udlændinge- og Integrationsudvalget, L 92 – svar på spørgsmål 7, folketingsåret 2020-21.

Hvis kravet om dansk bankkonto bortfalder, påpeger SIRI, at deres primære kontrolmetode er kontrol af lønsedler og kontrol af det beløb, der indberettes til eIndkomst. Den dugfriske sag om underbetaling af udlændinge på Storstrømsbroen viser dog, at det ikke er tilstrækkeligt med denne type af kontrol. I sagen på Storstrømsbroen foregik der systematisk snyd med lønsedler og indbetalinger af løn. Derfor vil tjek af lønsedler og eIndkomst ikke fange denne snyd. Det er nødvendigt med let adgang til at kontrollere arbejdstagernes bankkonti for at opdage, om det er det rette beløb, der sættes ind samt om der sker systematisk videreførsel af penge eller returkommission.

SF og EL mener, at det er vigtigt, at der gælder de samme krav og kontrolforanstaltninger for fast track-certificerede virksomheder og deres udenlandske medarbejdere, som for alle andre virksomheder og udlændinge. Selvom en virksomhed er fast track-certificeret er dette ikke en garanti for ordnede forhold. Det gælder særligt ikke inden for de brancher, hvor der er høj risiko for social dumping. Fx har 3F's Byggegruppe afsluttet sager omkring underbetaling af udenlandsk arbejdskraft på en lang række af de fast track-certificerede virksomheder. SF har derfor fremsat ændringsforslag om at udlændinge, der ansættes inden for risikobrancher, skal stadig have deres løn udbetalt til en dansk bankkonto, selvom de ansættes via fast track-ordningens beløbsspor. Enhedslisten støtter op om dette ændringsforslag.

Ændringsforslaget omkring at fastholde bankkontokravet for udlændinge i risikobrancher på fast track-ordningens beløbsspor vil desuden afbøde de værste konsekvenser af lovforslaget ift. hvidvask og menneskehandel. Det skyldes, at de brancher, hvor der er stor risiko for social dumping, er de samme brancher, hvor der er risiko for, at kriminelle udnytter virksomheder til hvidvask, jf. publikationen af Hvidvasksekretariatet side 51 og 58, samt hvor der oftest foregår menneskehandel, jf. side 65.

Det er også fuldstændig uforståeligt, at Regeringen foreslår, at lovforslaget får tilbagevirkende kraft, således at tredjelandsborgere, der allerede har fået arbejds- og opholdstilladelse efter nugældende regler om kravet om dansk bankkonto, også omfattes af hhv. fritagelse for kravet om dansk bankkonto eller fristen herfor forlænges fra 90 til 180 dage. Disse udenlandske medarbejdere er allerede i arbejde

i landet og får allerede udbetalt lønnen til en dansk bankkonto. Derfor er der ikke noget, der ligger til hinder for, at deres løn fortsat udbetales til en dansk bankkonto. Enhedslisten har derfor fremsat ændringsforslag om at loven ikke skal indføres med tilbagevirkende kraft, og SF støtter op om dette.

SF og EL stemmer for forslaget om at øge fleksibiliteten for ophold efter fasttrack-ordningens korttidsspor, når opholdet fortsat ikke må overstige 90 arbejdsdage i landet pr. år. [SF og Enhedslisten] stemmer desuden for forslaget om at udvide jobskiftreglen til også at omfatte situationer, hvor udenlandske arbejdstagere ønsker at skifte opholdsordning under et igangværende ansættelsesforhold.

<Parti/partier>

◇

4. Ændringsforslag

Ændringsforslag

Til § 1

Af udlændinge- og integrationsministeren, tiltrådt af ◇:

1) Nr. 2 affattes således:

»2. I § 9 a, stk. 11, 1. pkt., ændres »stk. 2, nr. 1-10, 13 og 14, og stk. 3« til: »stk. 2, nr. 1-10, 13 eller 14, eller stk. 3«, og »aftale eller fået tilbud om et nyt ansættelsesforhold, kan efter indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse i medfør af det nye ansættelsesforhold« ændres til: »aftale, fået tilbud om et nyt ansættelsesforhold eller ønsker at skifte opholdsgrundlag under et igangværende ansættelsesforhold i henhold til stk. 2, nr. 1-10, 13 eller 14, eller stk. 3, kan efter indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse«.

[Lovteknisk præcisering]

Af et mindretal (SF), tiltrådt af ◇:

2) Efter nr. 5 indsættes

»01. I § 9 a, stk. 25, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Endvidere skal udbetaling af løn til en udlænding, der gives opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 4 eller nr. 14 litra a, b, c, eller d ske til en dansk bankkonto, såfremt udlændingen er beskæftiget inden for brancherne: bygge- og anlæg, landbrug, skovbrug og gartneri, rengøring, herunder vinduespudsning, hotel- og restauration eller transport.«

[Specifikke brancher som ikke undtages bankkontokravet]

3) Nr. 6 udgår.

[Forlængelse af tidsfristen udgår]

4) Efter nr. 6 indsættes:

»02. I § 9 a, stk. 25, 3. pkt., ændres »1. og 2. pkt.« til: »1. og 3. pkt.«

[Konsekvensændring af ændringsforslag nr. 2]

Af et mindretal (EL), tiltrådt af ◇:

Til § 2

5) Efter »2024« indsættes: », jf. dog stk. 2.«
[konsekvensændring af ændringsforslag nr. 5]

6) Som stk. 2 indsættes:

»Stk. 2. »§ 1, nr. 5-7, finder ikke anvendelse for udlændinge, der inden lovens ikrafttræden har indgivet ansøgning om opholdstilladelse. For disse udlændinge finder de hidtil gældende regler anvendelse.«

[Forslag om en overgangsordning]

Bemærkninger

Til nr. 1

Med ændringsforslaget foreslås det at ændre henvisningerne i § 9 a, stk. 11, 1. pkt., fra »og« til »eller«, hvorved det af lovtekniske årsager præciseres, at der ikke er tale om en kumulativ opremsning, men en alternativ opremsning. Det tydeliggøres derved, at det vil være tilstrækkeligt, at udlændingen har opholdstilladelse efter en af de angivne bestemmelser for at blive omfattet af jobskiftereglen, hvilket tillige har været hensigten med bestemmelsen. Der er alene tale om en lovteknisk præcisering, der ikke har en materiel betydning.

Til nr. 2

Med ændringsforslaget foreslås det, at der efter lovforslagets § 1, nr. 5 tilføjes et nyt nr. om at specifikke brancher ikke undtages fra bankkontokravet uanset, at de er omfattet af de erhvervsordninger, som med lovforslaget undtages fra kravet om oprettelse af dansk bankkonto. Ændringen vil betyde, at udlændinge, der har opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 4 (forskerordningen), nr. 14 litra a (fast track-ordningens beløbsspor), nr. 14 litra b (fast track-ordningens forskerspor), nr. 14 litra c (fast track-ordningens uddannelsesspor eller nr. 14 litra d (fast track-ordningens korttidsspor) fortsat er omfattet af reglerne om, at udbetaling af løn skal ske til en dansk bankkonto, i de tilfælde, hvor udlændingen er beskæftiget inden for følgende brancher: bygge- og anlæg, landbrug, skovbrug og gartneri, rengøring, herunder vinduespudsning, hotel- og restauration eller transport.

Til nr. 3

Med ændringsforslaget foreslås det, at lovforslagets § 1, nr. 6, udgår. Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at den foreslåede bestemmelse om at forlænge tidsfristen for at oprette en dansk bankkonto fra 90 dage til 180 dage ikke længere skal indgå i lovforslaget. Ændringen vil således betyde, at fristen for at oprette en dansk bankkonto vil forblive på 90 dage.

Til nr. 4

Med ændringsforslaget foreslås det at ændre henvisningen i § 9 a, stk. 25, 3. pkt. fra 1. og 2. pkt. til 1. og 3. pkt. Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at det i nr. 2 i ændringsforslag foreslås at indsætte et nyt punktum

efter § 9 a, stk. 25, 1. pkt., om, at specifikke brancher ikke undtages fra bankkontokravet, uanset at de er omfattet af de erhvervsordninger, som med lovforslaget undtages fra kravet om oprettelse af dansk bankkonto.

Til nr. 5 og 6

Efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding efter en række erhvervsordninger. Det drejer sig bl.a. om følgende erhvervsordninger: positivlisten (§ 9 a, stk. 2, nr. 1), positivlisten for faglærte (§ 9 a, stk. 2, nr. 2), beløbsordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 3), forskerordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 4), gæsteforskerordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 5), traineeordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 6), særlige individuelle kvalifikationer (§ 9 a, stk. 2, nr. 7), ansatte på boreplatforme mv. (§ 9 a, stk. 2, nr. 8), fodermestre og driftsledere (§ 9 a, stk. 2, nr. 9), Startup Denmark (§ 9 a, stk. 2, nr. 10), arbejdsmarkedstillknyningsordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 11), den supplerende beløbsordning (§ 9 a, stk. 2, nr. 13) og fast trackordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 14). Efter udlændingelovens § 9 a, stk. 25, 1. pkt., skal udbetaling af løn til en udlænding, der gives opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1-4, 7, 9 eller 11-14, ske til en dansk bankkonto. Efter udlændingelovens § 9 a, stk. 25, 2. pkt., skal udlændinge, der ikke allerede har opholdstilladelse af mindst 3 måneders varighed, inden for 90 dage fra indrejsetidspunktet, hvis udlændingen er indrejst i Danmark, efter at udlændingen er meddelt opholdstilladelse, eller i andre tilfælde inden for 90 dage fra tidspunktet for meddelelse af opholdstilladelse, oprette en dansk bankkonto, hvortil udlændingens løn skal udbetales. Det foreslås i § 2, stk. 2, at lovens § 1, nr. 5-7, ikke skal finde anvendelse for udlændinge, der inden lovens ikrafttræden har indgivet ansøgning om opholdstilladelse. For disse udlændinge skal de hidtil gældende regler finde anvendelse. Forslaget indebærer, at udlændinge, der før den 1. juli 2024 har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter forskerordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 4), beløbssporet på fast track-ordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 14, litra a), forskersporet på fast track-ordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 14, litra b), uddannelsesporet på fast track-ordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 14, litra c) og korttidssporet på fast track-ordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 14, litra d) fortsat vil

være underlagt et krav om, at deres løn skal udbetales til en dansk konto, jf. herved udlændingelovens § 9 a, stk. 25, 1. pkt. Dette vil gælde, uanset om opholdstillade meddeles før eller efter den 1. juli 2024. Forslaget indebærer endvidere, at udlændinge, der før den 1. juli 2024 har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 1-4, 7, 9 eller 11-14, fortsat vil være underlagt 90 dages kravet i den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 9 a, stk. 25, 2. pkt. Dette vil gælde, uanset om opholdstillade meddeles før eller efter den 1. juli 2024.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 20. marts 2024 og var til 1. behandling den 12. april 2024. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udlændinge- og Integrationsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og udlændinge- og integrationsministeren sendte den 23. januar 2024 dette udkast til udvalget, jf. UUI alm. del – bilag 57. Den 20. marts 2024 sendte udlændinge- og integrationsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 12 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 27 spørgsmål til udlændinge- og integrationsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Thomas Skriver Jensen (S) fmd. Bjørn Brandenburg (S) Frederik Vad (S) Louise Mehnke (S) Gunvor Wibroe (S)

Malte Larsen (S) Rasmus Stoklund (S) Thomas Jensen (S) Torsten Schack Pedersen (V) Preben Bang Henriksen (V)

Erling Bonnesen (V) Heidi Bank (V) Mohammad Rona (M) Nanna W. Gotfredsen (M) Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU)

Peter Skaarup (DD) Inger Støjberg (DD) Steffen Larsen (LA) Helena Artmann Andresen (LA) Brigitte Klintskov Jerkel (KF)

Per Larsen (KF) Kim Edberg Andersen (DD) Mikkel Bjørn (DF) Carl Valentin (SF) Anne Valentina Berthelsen (SF)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Rosa Lund (EL) Zenia Stampe (RV) Helene Liliendahl Brydenscholt (ALT)

Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	22	Dansk Folkeparti (DF)	7
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	16	Alternativet (ALT)	5
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Liberal Alliance (LA)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Moderaterne (M)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	5